

jo de Fleste, som han kunde tænke paa at benytte som Medlemmer af en saadan Commission, allerede paa een eller anden Maade udtalt sig for eller imod Sagen, og han vilde derfor maatte vælge en Commission, om hvilken han forud vidste, at den var for eller imod Sagen; men det vilde være et ubehageligt Hverv for ham, idet han vilde kunne være sikker paa, at han, hvorledes han saa end sammensatte Commissionen, vilde faae Ondt at høre derfor bagefter. Jeg kan iøvrigt, naar der er henvisst til denne Adresse, dog ikke undgaae at berøre, at det rigtignok forekommer mig, at den Affattelsesform, som Præstecollegiet har givet sit Andragende, ikke er en saadan, at det kan ventes at skulle virke stærkt paa Rigsdagen. Sagen foreligger jo ikke første Gang i denne Samling; i November Maaned 1865 indbragte jeg allerede tilligemed flere andre Medlemmer et Forslag her i Thinget, som gik ud paa noget lignende. Naar den lovgivende Magt saalænge har beskæftiget sig med en Sag, saa kunde man dog vente, at et Collegium, der vil stille sig i Spidsen for en Modstand mod Sagen, vilde anføre Grunde, men saadanne har Præstecollegiet ikke anført i sit Andragende. Det har udtalt, at dette Lovforslag griber dybt ind i den i Folketirken nu bestaaende Ordning, men det har ikke med et eneste Ord begrundet dette eller paaviist, hvorledes Folketirkens Ordning i mindste Maade vil blive forstyrret, dersom dette Lovforslag faaer Lovkraft, og den fremsatte Paastand staaer altsaa kun som en tom Phrase uden at kunne have nogen Vægt. Jeg vil nødig omtale de enkelte Slutninger af Collegiets Andragende, men det forekommer mig egentligt at være noget nær usømmeligt at sige, at Rigsdagen vilde tage en overilet Beslutning, dersom den vedtog Lovforslaget uden først at høre, hvad en Kirkecommissions Mening derom vilde være. — Jeg troer, at der er et Moment, som hverken findes omtalt i det nævnte Andragende eller i Betænkningen, men som vel maa tages med i Betragtning, førend man bestemmer sig til at stemme for eller imod Lovforslaget, og det er: Hvad Virkning vil dette Forslag have, naar det bliver ophøiet til Lov? Er der Rimelighed for, at en

eneste Frimenighed ikke bliver dannet, fordi dette Lovforslag ikke bliver vedtaget, eller er der Rimelighed for, at dette Lovforslag vil fremkalde Frimenigheder? Jeg er overbevist om, at de, som have dannet og ville danne Frimenigheder, ville danne dem ligesuldt, enten dette Lovforslag bliver vedtaget eller ikke. Men Spørgsmaalet bliver saa dette: Hvad vil gribe meest ind i, hvad de Herrer kalde „den kirkelige Samfundsorden?“ Vil ikke det gribe mest ind i den, at der efterhaanden dannes sig Menigheder omkring i Landet, der staae uden Forbindelse med Kirken, uden at være undergivne Folketirkens Lovgivning, uden at være undergivne Cultusministeriet og Kirkens øvrige Overbestyrelse, og er det ikke rimeligt, at dette maa ventes snarere at ville gjøre Indgreb i den danske Folketirkens Ordning, end naar slige Menigheder komme til at staae under den kirkelige Lovgivning og under den kirkelige Overbestyrelse og blive pligtige at rette sig efter de Forskrifter, som gives dem af denne? — Med Hensyn til de Endringsforslag, som jeg har stillet, troer jeg ikke, at jeg behøver at give nogen egentlig Motivering. Det er de Indskrænkninger i Lovforslaget, som bleve udstemte ved Sagens 3die Behandling i Folkethinget, som jeg ved dem har søgt at faae satte ind igjen, og jeg er derved kun gaaet ud paa at faae Lovforslaget i en saadan Stikelse, at den høitærende Cultusminister vil kunne modtage det. Mine Grunde dertil har jeg ogsaa allerede anført ved Sagens 1ste Behandling, og jeg skal derfor nu kun anbefale det høie Thing ikke at forkaste Lovforslaget, men at gaae ind paa det med mine Endringsforslag, der vilde give det et saadant Indhold, at vi kunne vente dets Ophøielse til Lov.

Forchhammer: Dengang det høie Thing ved at vælge et Udvalg i denne Sag indsatte 3 Medlemmer i samme, som havde stemt imod Sagens Overgang til 2den Behandling, maatte det være klart for os, at vi ikke kunde vente os nogen anden Betænkning end en saadan, der gik i Retning af Lovforslagets Forkastelse; men det er dog vistnok gaaet Mange, som det er gaaet mig, at den Form, hvori Forkastelsen indstilles, har overrasket dem